

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Ivstitia Et Ivre Libri Decem, Reuerendi P. F. Dominici
Soto, Segobiensis, Ord. Præd. Theologi præclariss.**

Soto, Domingo de

Venetiis, 1608

4 Lex noua sitne vsq ad finem mundi duratura, necne.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38878

Ad pri-
mū arg.
Auguſt.
Ad ſecū-
dū arg.
Ad ter-
ciū arg.

Primum, igitur argumentum responde-
tur, quod cum humanum genus per pecca-
tum Protoplasti nostri iuste fuerit auxilio
gratiæ spoliatum, nihil amplius Deus de-
bit: & ideo quos non seruauit, ex iustitia
perierunt, quibus autem per gratiam opi-
tutus est, per misericordiam succurrit. Vn-
de Aug. in lib. de peſ. iust. infert nullam ef-
se personarum acceptionem apud Deum:
vtpote, quod vbi nulla est ratio debiti nul-
lum obtinet locum. Ad secundum respon-
detur, quod diuersitas locorum, status ho-
minum non variat: & ideo dum Christus
legem dedit, in omnem locum prolatari vo-
luit: diuersitas verò temporum diuersas di-
stinguit in genere nostro ætates: quorum
non omnes fuerunt Euangelij capaces, ta-
meſi ſuis ſingulæ legibus fuerint inſtituta,
quibus potuerunt obtinere salutem. Ad ter-
tium denique respondetur, aliam esse ratio-
nem prouidentia in his, quæ ad naturam
pertinent, aliam vero in his quæ ad gratiã.
Bona enim natura non ordinatur ad tol-
lendum peccatum, sed ad sustentandam vi-
tam, ideoque homini statim in eius creatio-
ne debuerunt conferri, at vero quoniam
gratiã ad tollendum peccatum confertur,
lex abundantis gratiæ dari non debuit, nisi
peccati impedimento submoto.

ARTICVLVS IV.

*Vtrum lex noua sit vsq; ad finem mundi
duratura.*

Arg. 1.
Arg. 2.

Cum lex vetus aduentu nouæ, fuerit re-
pudiata, merito quis dubitet vtrum a-
lia sic præterea superuentura, per quam
Euangelica aboleatur. Et arguitur a parte
affirmatiua. Dominus Ioan. 16. pollicitus
est discipulis venturum spiritum sanctum,
qui docturus eos esset omnem veritatem,
an nondum ecclesia cuncta cognouit diui-
na mysteria, nam multa in dies sanctis con-
cilijs reuelantur, ergo expectanda est alia
lex, per quam Spiritus sanctus nos omnem
doceat veritatem Secundo. Matthæ. 24. ait
Christus Prædicatur hoc Euangelium re-
gni in vniuerso orbe, & tunc veniet con-
summatio, sed Euangelium Christi iam
prædicatum est neque tamen consummatio

peruenit, ergo aliud nobis est operiendum
Euangelium Spiritus sancti, aliaque lex, qua
peruulgata, continuo fiat cõsummatio. In
contrarium facit verbum eiusdem redem-
ptori eodem cap. 24. Dico vobis, quid non
præteribit generatio hæc, donec oia fiant.
Quod Chryso. de generatione fidelium in-
terpretatur, quorum status ad finem vsque
mundi perdurabit.

Ad quæstionem tribus conclusionibus
respondetur, quæ ex hac distinctione dima-
nant. Duobus modis status mundi variari
contingit. Vno, secundum legis diuersi-
tatem, atque hoc pacto non amplius va-
riabitur lex nostra, sed vsque ad finem
mundi persistet. Probatur conclusio. Si
Euangelica hæc nostra antiqua successit, eo
fuit quod perfectior est illa, nulla autem ef-
se potest hæc Euangelica in hoc mudo præ-
stantior, ergo nulla est illi successura. Prior
præmissa iam satis supra declarata est, lex
enim tanto est perfectior, quanto suo pro-
pinquior finis, legis autem finis, vt ha-
betur ad Roma. 10. Christus est, & ideo quo
lex vetus elongatior erat a Christo, quam
nostra, eo erat imperfectior, nostra autem
adeo est propinqua eidem fini, vt ipsum
habeat præsentem, ergo nulla esse potest
perfectior. At ne quis cauilletur Christum
posse aliam perfectiorem, ferre, arguitur
secundo. Legis perfectio ex fine tandem
ultimo existimanda est puta ex cælesti fe-
licitate, ad quam lex omnis nos ducit nul-
la aut in hoc seculo perfectius nos illuc
ducere potest, quam quæ homines omni
labe perpugnat, quæ impedimento nobis
est ingrediendi regnum, Denique ipsius
corpore pascit ac sanguine potat, subin-
deque valuas eiusdem regni cunctis ex-
pandis, hæc autem est lex nostra, idque
Christi ipsius testimonio constat, qui ini-
tio suæ prædicationi agentibus poeniten-
tibus regnum caelorum pollicetur, ergo
nulla restat alia præolanda. Quod si ver-
bum huc nobis Apostoli obijcias. 1. ad Co-
rinth. 13. Cum venerit, quod perfectum
est, euacuabitur, quod ex parte est, nihil
obstat quoniam illic de perfectione quæ
nos in patria manet sermo habetur ab A-
postolo, vbi fidem propter suam obscuri-
tatem appellat cognitionem eo parte,
quæ visionis fulgore euacuabitur. Vide-
mus enim nunc per speculum ænigma-
te, tunc autem facie ad faciem. Secun-
do. Soto, de iust. & iur. M do

Chryſo.

Prima
conclu.

Probõ.

P aulus.

Secūda
conclu.

Obie-
ctio.

Solutio
obiectio-
nis.

Secūda
conclõ.

SOTO
IURE
EQUIBUS
3
DIT
15

do modo potest status hominum variari per hoc, quod diuersimode se habeant ad eadem legem. Et de hoc modo adhibeatur secunda conclusio. Nihil vetat quo minus status legis noue perinde atque status veteris, mutetur. Quod est dicere. Sicuti lex vetus quando iure accuratius obseruabatur, quandoque vero segnus ac negligentius, sic & in statu Euangelico vsu venit. Aliquando enim laetius multo ac salius paruit Christianus cultus, quandoque vero idem Christianismus strictior fuit & angustior. Ratio autem huius conclusionis, non quidem Deus est, qui paratissimus est omnes homines saluos facere, sed humana libertas. Nam enim gratia Euangelica, vt dictum est, habentes, non confirmet in bono, sed suo reliquit arbitrio, vsu illis proinde venie, vt eandem gratiam abijcientes ac despicientes, carnalibus desiderijs mancipentur. Tertia conclusio. Etsi status Christianismi latior patentiorque expectetur, nullus tamen futurus est, vbi gratia copiosior sit & abundantior, quam hactenus precessit. Prior pars inde patet, quod vt Christus testatus est, eousque. Euangelium in vniuersum mundum pradicetur, non erit finis. Et ad Roma. 1. Apostolus ait caritatem in Israel contigisse vt plenitudo gentium intrare, & sic omnis Israel saluus fieret. Quo loco declaratum reliquimus, quemadmodum ante finem mundi ab omnibus sit lex Christi excolenda. Posterior vero conclusio pars probatur. Nam quando nulli antecessissent sancti prater Deiparam Virginem atque Apostolos, qui Spiritus primitias acceperunt, non est cur alios expectemus tam in gentis sanctitatis. Quibus nihilominus numerosissima Martirum, Confessorumque atque virginum copia adhuc per Dei gratiam successi. Quo circa etsi sub Antichristi tyrannide de futuri non sint sanctitate proceres, qui eius truculentissimam rabiem perpetrati pro fide Christi atrocissimas mortes oppetant, tamen priscorum excellentiam non adaequabunt.

Circa primum igitur argumentum notandum est non defuisse hereticos, qui negarent missionem Spiritus sancti qua Christus pollicitus est, completam fuisse in die Pentecostes. Vnde Manichaei aiebant in suo magistro fuisse completam, quem (vide blasphemiam) Spiritum paraclitum ap-

pellabant. Montanus autem, & Priscilla non vsque adeo blasphemabant, dicebant nihilominus in illis fuisse completam, vt Augustinus contra Faustum meminit. Attamen inobscussa stat catholica veritas, in illis fuisse completam, neque aliam deinde sperare licere. Iussi namque fuerunt federe in ciuitate donec indueretur virtute ex alto ut patet Luc. 24. promissumque illis est, ut baptizarentur Spiritu sancto, ut Act. 1. legitur, quod completum est, cum illis idem Spiritus linguis igneis afflavit. Vnde Io. 6. Nondum erat Spiritus datus, quia nondum Iesus erat glorificatus. Vbi rerum consequentia denotantur, nimirum quod promissum Christo per resurrectionem & ascensionem glorificato, Spiritus fuerit plenissime datus. Ad argumentum ergo ut respondeamus, negatur Ecclesiam nondum cognouisse omnem veritatem iuxta Christi pollicitationem. Intelligitur namque promissio illa de omni veritate, quae est ad salutem necessaria, quam quidem plene fuerit Apostoli docti, ipsique Christianam familiam docuerunt, secundum illud. Ite & baptizate omnes gentes, docentes eos seruate quaecumque dixi vobis. Quocirca ubi Petro Christus promissit quod sua fides non esset usque ad finem seculi ecclesiam defectura, illic pollicitus est quod esset necessaria omnem veritatem cognitura. Vbi tamen illius cognitione indigeret, Quare non simul omnia nouit, sed nouis obortis haeresibus temporum curriculum, sicut aurora confurgens, magis ac illuminatur. Sunt tamen alia quae non sunt de necessitate salutis. Et haec non decuit Apost. aut doceri, aut docere. Vnde eodem cap. Act. 1. Non est, inquit uestrum, nosse tempora vel momenta quae Pater posuit in sua potestate. Ad secundum responderetur, quod cum Christus Euangelium suum appella- uerit Euangelium regni caelorum, stultissima haeres esset aliud praestolari uerbum autem Christi August. in epistola 3. ad Esycium, quae est 70. multis modis exponit. Primum enim Redemptor nihil aliud sibi uoluit quam quod non esset finis mundi venturus antequam Euangelium pradicaretur in vniuerso mundo, quanto autem tempore post eiusmodi pradicacionem esset venturus, non declarauit. Secundo vt Chrysostomus, & alij interpretantur, non tam de fine mundi quam

Rō con-
clu.

Tertia
conclu.
Proba-
tio prio-
ris par-
tis

Paulus

Proba-
tio po-
sterioris
partis.

Mani-
chaei
Monta-
nus.

Augu-
stini
veritas
catholica

Chry-
sto-

Paulu

Augu-
stus

Ad
p
ma

Hicron

Ad
d
ag

Augu-
stus
Petrus
inter-
pretans
tam
tam

Secu-
laris

QVÆSTIO VIII.

DE COLLATIONE LEGIS noue cum veteri.

S. Tho. 1. 2. quæst. 107.

ARTICVLVS I.

Vtrum lex noua sit veteris complementum.

Postquam lex diuina in veterem & nouam est distincta, scire expediat, quibus modis hæc ab illa distinguatur. Et arguitur primo a parte negatiua, quod nullo distinguatur modo. Vtraque lex data est eodem tibus Dei fidem, vt pote finem quod, vt ad Hebr. 1. ait Pau. impossibile est placere Deo eadem autem cum nostra antiquorumque fides, vt supra expositum est, ergo eadem est, ergo eadem est lex. Secundo arguitur, quod noua non sit veteris complementum. Complete enim huic opponitur quod est euacuare, & inueterare, lex autem noua euacuauit antiquam, secundum illud ad Ephesios 2. Legem mandatorum decretis euacuans, eamque inueterauit, hoc est, antiquauit, secundum illud ad Hebr. 8. Nouum testamentum veteris uit prius. Quod præterea & Christus factio ipso monstrauit nam multa etiam fecit, vt est illud Matth. 5. Audistis quia dictum est antiquis &c. Ego autem dico vobis, vnum autem contrarium non complet, alterum, ergo noua veterem non complet. Tertio, si noua esset veteris complementum, sequeretur, quod in illa finisset contenta tanquam veritas in figura, multa autem credenda nobis tradita sunt & agenda in noua lege, vt sunt sacramenta & consilia, quæ in veteri non exstant, ergo nostra non continebatur sub illa, atque adeo neque illam compleuit. Contrarium asseruit Christus Matthæi 5. Non veni soluere legem, sed adimplere. Vnde & subdit, tota vnum aut vnus apex non præteribit, donec omnia fiant.

Et hæc quoque quæstio in superioribus tractata fuit & bona ex parte definita. Sed vt conclusiones adhibeantur rationes tribus etiam vnum conclusionibus secundum argumentum

M 2 10rum

Primo argum.
Argu. 2.
Argu. 3.

SOTO
IURE
EQUILIS
DIE
15

quam de Hierosolymitana euerfione illic loquebatur. Vnde statim subdit. Cum ergo videritis abominationem desolationis, &c. tunc qui Iudæa sunt, fugiant ad montes. Quocirca idem Chrysofomus ante illam subuerfionem opinatur Euangelium fuisse prædicatum in vniuerso orbe, secundum Propheticum verbum quod ad Roman. 10. citauit Apostolus, In omnem terram exiit sonus eorum. Nam si nec intel ligeretur tunc iam completum nullam esset argumentum Pauli, quo volebat Iudæos excufatione denudare, quam sibi præterierit, quod nõ receperint fidem, quam non audissent. Tameñ Augusti. in eadem epistola contendat nondum tunc temporis Pauli impletum fuisse vaticiniũ illud quãuis per verbum præteriti fuerit prolatum. Quoniam & Propheta similiter illud protulit: & tamen ætate sua nondum erat impletum. Cui simile & illud est aliterius Psalmi. Foderunt manus meas & pedes meos. Et certe citra stupendum miraculum non potuiffet, in totum terrarum globum tuba Evangelica tam breui intonuisse, vt latius loco citato super Paulum scriptum curauimus. Hierony. autem super eundem locum Matthæi licet per hanc distinctionem conatu dirimere Euangelium dupliciter intelligi potest diuulgari. Vno modo ita vt fama Christi ani nominis euolet. Et hoc modo fieri potuit, vt Apostolorum seculo eadem fama à gente in gentem per ora delata in vniuersum permaneret orbem, non tamen cum illa energia vt Christi fides vniuersis perfunderetur. Alio ergo modo contingit vt cum effectu sic prædicetur fides, vt in culpa omnes constituat, qui eam non recipiunt. Et hoc modo tenendum est cum Augustino, quod nondum fuerit Euangelium vniuerso orbi euulgatum. Vnde insert S. Thom. quod si priori modo prædicatio. Euangelij intelligatur, subsintelligenda est cum Chrysofomio tunc subsiquutum esse finem, hoc est, Hierosolymorum excidium. Post quam vero possessioni modo vniuersum orbem compleuerit, tunc demum subsequetur mundi consummatio. Nam negari non potest, quin eodem loco Christus de vtroque sine & termino permistim loqueretur.

Chrysof.
Paulus
August.
Hieron.

Augu
ni ves
tas a
tholia
Ad p
mi ap
Ad h
di ay
Augu
Pau
tano
tate
Augu
li Scilicet